T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/430
KARAR NO : 2025/619
KARAR TR : 13/10/2025

ÖZET: Görev uyuşmazlığına konu edilen adli yargı kararı henüz kesinleşmediğinden, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde belirtilen koşulların oluşmaması nedeniyle, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca BAŞVURUNUN REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar : 1- M. B. (Adli ve İdari Yargıda Ortak)
2- S. A.
Vekili : Av. E. G.
Davalı : Onikişubat İlçe Nüfus Müdürlüğü

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkili M.'in Suriye vatandaşı ve medeni hali bekar iken, 2018 yılında yaptığı başvuru ile 2022 yılında Türk vatandaşlığını kazandığını, Türk vatandaşlığına geçmeden önce geçici koruma kimlik belgesi ile 24/07/2020 tarihinde Suriye vatandaşı eşi S. ile evlendiğini, 13/02/2025 tarihinde doğan çocuğunu nüfusuna kaydettirmek için Onikişubat Nüfus Müdürlüğüne başvurduğunda; eşi S. A. ile nüfus kayıtlarında evli olarak görünmediğini öğrendiğini, nüfus kayıtlarındaki medeni halinin evli olarak düzeltilmesi için davalı kuruma 17/03/2025 tarihinde yaptığı başvurunun reddedildiğini ileri sürerek, müvekkilerinin evliliğinin tespiti ile nüfus kaydındaki bekar medeni halinin evli olarak düzeltilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Kahramanmaraş 2. Asliye Hukuk Mahkemesi 03/03/2025 tarih ve E.2025/79, K.2025/66 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın çözümünde idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle, davanın dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmemiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"... Somut olayımızda; Davacının talebi Onikişubat Belediyesi evlendirme dairesinde S. A. ile evlenmiş olmasına rağmen Onikişubat Belediyesinin bu evliliği bildirmemiş olması ve bu nedenle tarafların kayıtlarına işlenmemesi nedeniyle evliliğinin tutulan kayıtlara geçirilmesi talebidir. Suriye Uyruklu göçmenlerin kayıtları İl Göç İdaresi tarafından oluşturulduğu ve kayıt altına alındığı, evlenme bildiriminin evlendirme memuru tarafından yapılacağı açıktır. İdarinin kamu hizmetinden kaynaklı işlemlerinden doğan uyuşmazlıkların çözüm yerinin kanunda istisnai düzenlemeler dışında (örneğin; Nüfus hizmetleri kanunu 36/1-a Maddesi gibi) idari yargı olacağı açıktır. Tüm bu hususlar gözetilerek mahkememizin görevsizliği yönünde karar vermek gerekmiştir ve 6100 sayılı HMK'nın 114/1-b maddesine göre dava şartı olan "yargı yolunun caiz olmaması" nedeniyle idari yargı merci görevli olduğundan yapılan inceleme neticesinde dava şartı inceleme önceliği gereğince davanın usulden reddi yönünde aşağıdaki gibi hüküm tesis edilmiştir.

HÜKÜM:Yukarıda açıklanan nedenlerle;

1-6100 Sayılı HMK'nın 114/1-b maddesine göre, dava şartı olan yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın USULDEN REDDİNE, ..."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden xK5qrPO - XNCLGp5 - UEOJzoG - 8bPNOs= ile erişebilirsin

3. Davacı vekili, aynı hukuki sebeplerle müvekkili tarafından 17/03/2025 tarihinde davalı kuruma nüfus kayıtlarındaki medeni halinin evli olarak düzeltilmesi için yaptığı başvurunun zımnen reddine dair işlemin iptali istemiyle bu kez, idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Kahramanmaraş 2. İdare Mahkemesi 04/07/2025 tarih ve E.2025/314 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince bir karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Dava dosyasının incelenmesinden, davacının 2013 yılında bekar iken Türkiye'ye geldiği, 2018 yılında bekar olarak Türk Vatandaşlığına başvurduğu, 24/07/2024 tarihinde S. A. ile evlendiğini, kendisi ve eşinin geçici koruma kimlik belgelerine medeni halinin evli olarak yazıldığı, 10/06/2022 tarihinde Türk Vatandaşlığını kazandığı, nüfus kaydında bekar olarak yazılı olan medeni halinin evli olarak düzeltilmesi talebiyle yaptığı 17/03/2025 tarihli başvurusunun zımnen reddine ilişkin Onikişubat İlçe Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü işleminin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmıştır.*
>
> *Uyuşmazlıkta; konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile somut olay birlikte irdelendiğinde; 4721 sayılı Kanun'un 39'uncu maddesinde, mahkeme kararı olmadıkça, kişisel durum sicilinin hiçbir kaydında düzeltme yapılamayacağının hükme bağlandığı; 5490 sayılı Kanun'un 35'inci maddesinde, kesinleşmiş mahkeme hükmü olmadıkça nüfus kütüklerinin hiçbir kaydının düzeltilemeyeceği, 36'ncı maddesinde, nüfus kayıtlarına ilişkin düzeltme davalarının asliye hukuk mahkemesinde açılacağı kurallarına yer verildiği; nüfus davalarına yönelik olarak yerleşik içtihatlarda, nüfus kütüğünde bulunan bir kaydın baştan itibaren hatalı olduğu iddiasına dayalı davaların "kayıt düzeltme" davası olarak kabulü ile söz konusu hataların hükmen adli yargı yerince düzeltilmesi gerektiğinin belirtildiği; bakılan uyuşmazlığın da, Nüfus Hizmetleri Kanunu'nda açıklanan kaydın düzeltilmesi kapsamında değerlendirilebileceği açıktır.*
>
> *Bu durumda, davacının işbu davadaki isteminin medeni halin değiştirilmesi niteliğinde olduğu ve yukarıda yer verilen 5490 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesi uyarınca, davaya konu uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.*
>
> *Nitekim, aynı konuya ilişkin Uyuşmazlık Mahkemesinin 02/12/2024 tarih ve E:2024/486, K:2022/520 sayılı kararı da bu yöndedir..."*

5. Kahramanmaraş 2. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. Anayasa'nın *"Uyuşmazlık Mahkemesi"* başlıklı 158. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

> *"Uyuşmazlık Mahkemesi adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkilidir..."*

7. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden xK5qrPO - XNCLGp5 - UEOJzoG - 8bPNOs= ile erişebilirsin

"Mahkemenin görevi" başlıklı 1. maddesi şöyledir:

> *"Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir.*
>
> *Özel kanun uyarınca hakeme başvurulmasının zorunlu olduğu hallerde, eğer hakemlik görevi hakim tarafından yerine getirilmiş ise bu merci, davanın konusuna göre, yukarıdaki fıkrada yazılı adli veya idari yargı mercilerinden sayılır."*

8. 2247 sayılı Kanun'un *"Olumsuz görev uyuşmazlığı"* başlıklı 14. maddesi şöyledir:

> *"Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.*
>
> *Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca (…) ileri sürülebilir..."*

9. 2247 sayılı Kanun'un "*Yargı merciilerinin uyuşmazlık mahkemesine başvurmaları*" başlıklı 19. maddesi şöyledir:

> *"Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.*
>
> *(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir."*

10. 2247 sayılı Kanun'un *"İncelemede izlenecek sıra"* başlıklı 27. maddesi şöyledir :

> *"Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder."*

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

11. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 13/10/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi kapsamında idare mahkemesi tarafından başvuru yapıldığının görüldüğü, Raportör-Hakim Gülay DOĞAN'ın anılan Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

12. Mevzuat kısmında belirtilen düzenlemelere göre, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi kapsamında Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulabilmesi için, adli ve idari yargı yerlerinden birisinin, tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada yargı yolu bakımından verilmiş görevsizlik kararının kesin veya kesinleşmiş olması gerekmektedir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden xK5qrPO - XNCLGp5 - UEOJzoG - 8bPNOs= ile erişebilirsin

13. Dosyaların incelenmesinden, Kahramanmaraş 2. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen görevsizlik kararıyla ilgili dosyada kesinleşme şerhi bulunmadığından, Mahkemesinden kararın kesinleşip kesinleşmediğinin sorulduğu, Mahkeme tarafından Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilen 03/09//2025 tarihli cevabı yazıda kararın kesinleşmediğinin belirtildiği, Mahkememizce UYAP üzerinden yapılan kontrolde de görevsizlik kararının kesinleşmediğinin teyit edildiği anlaşılmıştır.

14. Bu durumda adli yargı yerince görevsizlik kararı verildiği halde bu kararın kesinleşmediği dikkate alındığında; olayda, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen adli ve idari yargı yerlerinden birisinin *"kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı"* koşulu gerçekleşmemiştir.

15. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde belirtilen koşulları taşımayan Kahramanmaraş 2. İdare Mahkemesinin 04/07/2025 tarih ve E.2025/314 sayılı başvurusunun aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca reddine karar vermek gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde belirtilen koşulları taşımayan Kahramanmaraş 2. İdare Mahkemesinin 04/07/2025 tarih ve E.2025/314 sayılı BAŞVURUSUNUN, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDDİNE,

13/10/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden xK5qrPO - XNCLGp5 - UEOJzoG - 8bPNOs= ile erişebilirsin